16

గృహోపకరణాలు

మీరు మీ ఇంటిలో రోజూ చేసే పనులకు సహాయపడేందుకు చాలా పరికరాలను వాడుతుంటారు. ఈ పరికరాలు మీ కాలాన్ని, శక్తిని పొదుపు చేయటమేకాక, మీ పనులను ఎక్కువ సమర్థతతో చేయుటకు ఉపయోగపడతాయి. మీరు కొన్నింటిని టెలివిజన్, సంగీతం ఇచ్చే వాటిని మీ వినోదం కోసం వాడవచ్చు. వాటిలో కొన్ని మంచిగాను మరి కొన్ని తరచుగా మరమ్మత్తులు లేక మార్చవలసి రావటం మీరు గమనించవచ్చు.

అట్టి పరిస్థితులలో మీరేమి చేస్తారు? మీరు తరచుగా మార్కెట్‌కు వెళ్లి రావటం అరికట్టగలరా? అవును, సరైన ఎంపిక, శ్రద్ధ, రక్షణ ద్వారా ఈ రాకపోకలను అరికట్టవచ్చు. మార్కెట్టు ధర, నాణ్యత, డిజైన్, వాడిన పదార్థాల వంటి వాటిలో చాల రకాల పరికరాలను అందిస్తుంది. విలువగల గుర్తులను, పూచీకత్తును కొన్ని పరికరాల మీద మీరు చూడవచ్చు. ఈ పరికరాల విషయంలో ఏ విధమైన విజ్ఞానము మీకు కావాలి? మీరు వాటిని ఎలా సరిగా ఎంచుకోగలరు? మీరు వాటిని ఎలా శ్రద్ధ తీసుకోగలరు? మీరు ఈ పాఠాల్లో కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చూడగలరు.

లక్ష్యాలు (Objectives) :

ఈ పాఠం చదివిన తర్వాత మీరు ఈ క్రింది పనులు చెయ్యగలరు.

i) పరికరంను నిర్వచించి, మామూలుగా వాడే గృహోపకరణాలను విభజించగలరు.

ii) గృహోపకరణాలు ఎన్నుకోవడంలో పరిగణనలోకి తీసుకొనే అంశాలను వివరింపగలరు.

iii) గృహోపకరణాలను సరిగా వాడటంలో గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలను వివరించగలరు.

iv) గృహోపకరణాలు వాడేటపుడు తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ, జాగ్రత్తలు తెలుపగలరు.

v) గృహోపకరణాల వాడుకలో ఇంధనము, విద్యుత్ మరియు నీరు పొదుపు చేయుటలో సూచనలు ఇవ్వగలరు.

16.1 పరికరాల వర్గీకరణ (Classification of Equipments)

మనమందరము రెండు విధాలుగా పనిచేస్తాం. మనలో కొందరం చేతులతో పని చేస్తాం, మరికొందరం పనిముట్ల సహాయంతో చేస్తాం.

మీరు పని చేయుటలో సహాయపడేదేదైనా పరికరం అనబడుతుంది.

కొన్ని పరికరాలు పని చేయుటకు విద్యుత్తు కావాలి, కొన్నిటికి అవసరం లేదు. అందుచేత రెండు రకాల పరికరాలున్నవని మనం చెప్పవచ్చు.

1. విద్యుత్తు ఉపకరణాలు 2. విద్యుదేతర ఉపకరణాలు

i) **విద్యుత్తు ఉపకరణాలు :** మీ ఇంటిలో చూసే కొన్ని పరికరాలు విద్యుత్తుతో పని చేయటాన్ని గుర్తించండి. అవి ఏవి? అవును మీరు కరెక్టు. ఇవి టోస్టర్, మిక్సి, ఇస్త్రీ పెట్టె, రిఫ్రిజిరేటర్, వాషింగ్ మెషిన్, గీజరు మొదలగునవి ఎలక్ట్రిసిటితో పని చేస్తాయి.

ii) **విద్యుదేతర ఉపకరణాలు :** ఎలక్ట్రిసిటి అవసరము లేకుండా పని చేసే పరికరాలు మరొక విభాగం. ఈ విభాగంలో వంట గది సామాన్లు, కుట్టు మెషిన్, స్టౌ, సోలార్ కుక్కర్ మొదలైనవి. ఇవి చేతితో నడపబడేవి. కొన్ని సార్లు మనము ఎలక్ట్రికల్ పరికరము బదులు, ఎలక్ట్రికల్ కాని పరికరాన్ని వాడగలము. ఉదాహరణకు రిఫ్రిజిరేటర్ బదులు మన ఆహారాన్ని చల్లగా ఉంచే 'గ్రామీన్ షీతల్' పరికరాన్నివాడవచ్చు.

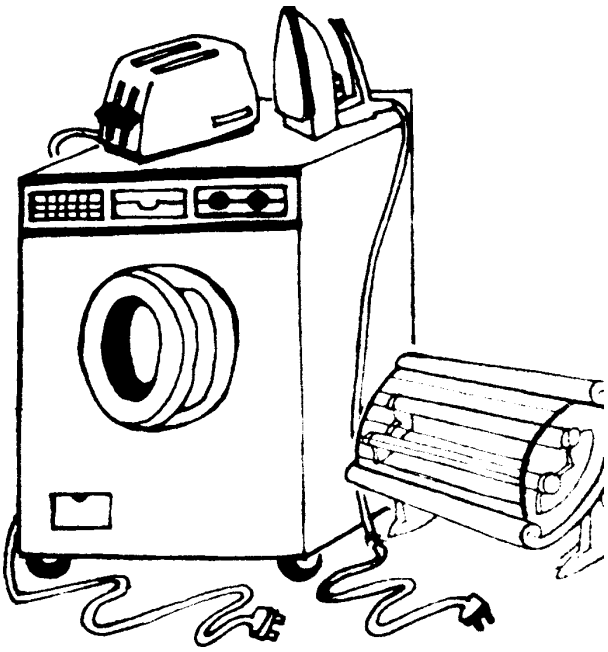

పటం 16.1 విద్యుత్ పరికరాలు

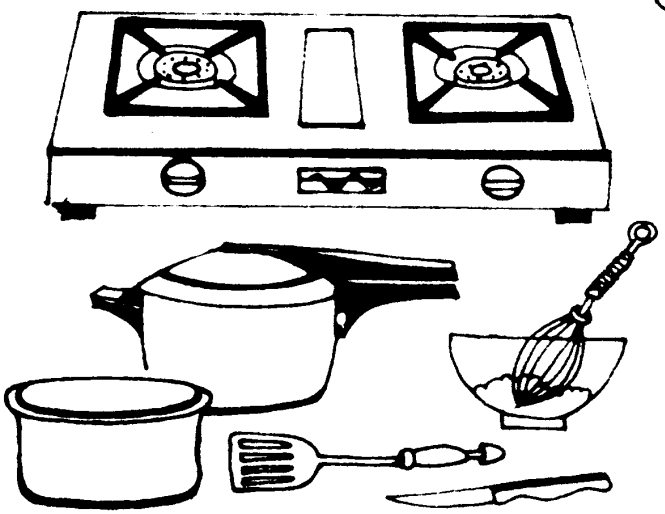

పటం 16.2 విద్యుదేతర పరికరాలు

గ్రామీణ షీతల్‌లో వైర్ మెష్‌తో చేయబడిన చిన్న కప్ బోర్డు ఉంటుంది. ఇది ముందు పక్క తప్పితే చుట్టూ జనపనార గుడ్డతో చుట్టబడి ఉంటుంది.

జనపనార గుడ్డ చివర్లు నీళ్ళ గిన్నెలలో ముంచబడి ఉండటం చేత ఎప్పుడూ తడిగా ఉంటుంది.

మనము చాలా వస్తువులు ఇంటిలో మన పని చేయటానికి వాడతాము. వీటిని 'పరికరాలు' అంటాము. వాటిని మనము మన కాలం, శక్తి, సామర్థ్యం పెంచటానికి వాడతాము. సమర్థవంతంగా వస్తువుల వాడుకలో మన సరైన ఎంపిక, వాడుక, శ్రద్ధ అవసరం. గృహిణి తక్కువ సమయంతో, తక్కువ శక్తితో ఎక్కువ పనిచేయగలదు.

16.2 గృహోపకరణాల ఎంపిక (Selection of Household Equipments)

మనము ఇంటిలో వాడే పరికరాల విభజన చూశాము. ఈ పరికరాలు వివిధ రకాల ముఖ్య లక్షణాలు కలిగి వివిధ రకాల్లో, ధరలలో లభ్యమౌతాయని మీరెరుగుదురు.

కావున మీరు ఏ పరికరాన్ని అయినా ఎన్నికకు మార్కెట్టుకు వెళ్ళేటప్పుడు, మీరు దానిని ఎంపిక చేయటానికి కావలసిన విషయాలు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఒక పరికరం, మరొక పరికరం ఎంపికలో వివిధ విశ్లేషణలున్నాయి. వాటిని వివరంగా మనమిక్కడ చూద్దాం.

1. **అవసరం ప్రాతిపదికగా (Need based) :** మీరు కొనే పరికరమేదైనా మీ అవసరాన్ని తీర్చాలి. ఇతరులకు ఉన్నదని లేక చౌక అని ఏ పరికరాన్ని కొనవద్దు. ఉదాహరణకు ఫుడ్ ప్రాసెసర్‌కి బదులు మీ అవసరాన్ని తీర్చే మిక్సర్-గ్రైండర్‌ను కొనవచ్చు. అది మీ అవసరాన్ని తీర్చవచ్చు. ఇలా మీరు డబ్బు ఆదా చేయవచ్చు.

2. **కాలం, డబ్బు మరియు శక్తి ఆదా చేయటం (Time, Money and Energy Saving) :** మీరు వస్తువును కొనేటప్పుడు డబ్బుతో పాటు మీ కాలాన్ని, శక్తిని ఆదా చేసేటట్లు చూసుకోండి.

   ఉదాహరణకు ప్రెషర్ కుక్కర్ ఆహారాన్ని త్వరగా వండుతుంది. తద్వారా మీకు కాలం, అలాగే తక్కువ ఇంధనం ఖర్చవటం వలన డబ్బు ఆదా అవుతుంది. పైగా మీరు శక్తిని ఆదా చేస్తున్నారు ఎందుకంటే అది తేలికగా, తక్కువ పర్యవేక్షణలో వండుతుంది.

   ఒక పదునుగల చాకు పండ్లను, కూరగాయల్ని తేలిగ్గా కోస్తుంది. మీరు మీ శక్తిని ఆదా చేస్తున్నారు. మందమైన పదునులేని చాకు (కత్తి) మీ కూరగాయల్ని సరిగా కోయదు, అదీకాక విసుగు తెప్పిస్తుంది.

3. **తేలిగ్గా శుభ్రం చెయ్యటం (Easy to Clean) :** మనం కొనుగోలు చేసే పరికరాలు మంచి ముడి పదార్థంతో చేసి వుండి తేలిగ్గా శుభ్రం చేయగలిగి, మన్నిక కలిగి ఉండాలి.

   ఉదాహరణకు ఇనుప పాత్రలు కడగటం కష్టం. కాని స్టెయిన్ లెస్ స్టీలు పాత్రలు చాలా తేలిగ్గా శుభ్రం చేయవచ్చు. తీసి పెట్టుకోగల క్రంబ్ ట్రే, తీసి పెట్టలేని ట్రే గల టోస్టర్ కన్నా శుభ్రం చెయ్యటం తేలిక.

4. **భద్రత (Safe) :** మీరు ఏది కొన్నా ఇంటి వద్ద వాడకంలో పూర్తి భద్రత ఉండాలి. వాడుకలో గ్యారంటీ ఇచ్చే స్టాండర్డయిజేషన్ గల మార్క్ గురించి మీకు తెలుసా? అవును, మీరు కరెక్టు.

   ఐఎస్ఐ మార్కు ఉన్న పరికరాలు భద్రతతో పని చేస్తాయి. ఎందుకంటే అవి నాణ్యతతో తయారు చేయబడి తనిఖీ

చేయబడతాయి. మీరు కొనే అన్ని ఎలక్ట్రికల్ పరికరాల మీద ఈ గుర్తు ఉండేటట్టు చూసుకోండి. ఈ గుర్తులేని పరికరాలు చౌక అయితే అయి ఉండవచ్చు కాని భద్రం కాదు.

అన్ని ఎలక్ట్రికల్ పరికరాలకు 3పిన్ ప్లగ్ ఉండి, ఇన్యులేషన్ వైర్‌తో చెయ్యాలి. బయటకు వచ్చిన మెటల్ ఉన్న ఎలక్ట్రికల్ పరికరాలను కొనవద్దు. ఎందుకంటే ఈ భాగాల నుండి ఎలక్ట్రిసిటి వచ్చి మీకు షాక్ కొట్టగలదు.

ఎలక్ట్రికల్ కాని పరికరాలను పదునైన అంచులు, టాప్ హాండిల్స్ ఉండటము, నాబ్స్ ఉన్నవి కొనవద్దు. అవి వాడటానికి భద్రత లేక మీకు వాడేటప్పుడు కోసుకోవచ్చు.

పరికరానికి గ్యారెంటీ సర్వీసు కార్డు ఉండాలి. గ్యారెంటీ సర్వీసు అంటే తయారీదారు ఆ వస్తువు కొంత చెప్పిన కాలము పని చేయునని హామి ఇస్తాడు. రెఫ్రిజిరేటర్లు తయారీ దారులు 5సంవత్సరములకు గ్యారంటీ ఇవ్వవచ్చు. సీలింగ్ పంకా తయారీ దారులు 7సంవత్సరములకు గ్యారెంటీ ఇవ్వవచ్చు. అంటే ఇవి 5 మరియు 7 సంవత్సరాల కాలం సమస్య లేకుండా పని చేయాలని, ఏదన్నా సమస్య ఉంటే తయారీదారు ఖర్చు లేకుండా మరమ్మత్తు చేయాలి.

మీరు ముఖ్యంగా చూడవల్సింది మీరు కొన్న అన్ని పరికరాలు, ముఖ్యంగా ఖరీదైన పరికరాలు, గ్యారంటీ ఆఫ్ సర్వీసు ఇవ్వాలి. దుకాణదారుణ్ణి ఏ పార్టులు గ్యారంటీతో ఉన్నాయో తెలుసుకోండి. ఎందుకంటే తరువాత మోసపోకుండా ఉండేందుకు కొనేటప్పుడు గ్యారంటీ కార్డు మీద దుకాణాదారు సంతకం, స్టాంపు, ముద్ర ఉండేటట్లు చూసుకోండి.

5. **ధర (Cost) :** మార్కెట్టుకు ఎప్పుడు వెళ్ళినా మీరు ముందుగా చూడవలసింది ధర. అవును, అది వస్తువు ధర. ఉదాహరణకు రిఫ్రిజిరేటర్ చాలా ఖరీదు, 'గ్రామీన్ షీతల్' చాలా చౌక. కాని గ్రామీన్ షీతల్, రిఫ్రిజిరేటర్ చేసే అన్ని పనులు చెయ్యలేదు. రిఫ్రిజిరేటర్‌లో ఐసు, నీరు, ఆహార పదార్థములను చల్లగా చేయటం, ఐస్‌క్రీములు తయారుచేయటం, ఆహారపదార్థాల నిల్వ మొదలైనవి. గ్రామీన్‌షీతల్‌లో ఇవన్నీ కుదరవు. గ్రామీన్ షీతల్ కొద్ది సంవత్సరాలే పని చేస్తుంది. రిఫ్రిజిరేటర్ చాలా సంవత్సరాలు పని చేస్తుంది.

వీటి ఉపయోగాలు చూసిన తర్వాత, కొనే స్థోమత ఉంటే, ఖరీదైనా రెఫ్రిజిరేటర్ ఎన్నుకోవడం సరైనపని అనిపిస్తుంది. ఇది అన్ని పరికరాల విషయంలో సరికాదు. ఉదాహరణకు, ఖరీదైన ఎన్నో కుట్లు కుట్టగలిగిన కుట్టు మిషన్‌ను ఇంట్లోని బట్టల రిపేరుకు ఎన్నుకోవడం సరికాదు.

6. **కొన్న వస్తువులకు సర్వీసు (After-Sales service) :** వరుసగా వాడబడే వస్తువు (పరికరం) కాలం గడిచే కొద్ది అరుగుదల, తరుగుదలకు లోనవుతుంది. మీకు ఏ సర్వీసు మరమ్మత్తు మార్పిడి కావాలంటే అది తక్కువ ఖర్చుతో అందుబాటులో ఉండాలి. అందుకని కొన్న తర్వాత సర్వీసు దగ్గర మార్కెట్‌లో ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి. మంచి సేల్స్ తర్వాత సర్వీసు ఉన్న పరికరం ఎల్లప్పుడు మంచి ఎంపిక.

పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు 16.1

1. సరియైన పదాలతో పూరింపుము.

ఎ) వస్తువులు ..... మరియు .....గా విభజింపబడినవి.

బి) సమర్థవంతమైన పరికరాల వాడుకలో ఇమిడినవి వాటి సరైన ఎంపిక ..... మరియు .....

సి) ..... ఒక సమర్థవంతమైన నిర్వహణకు ప్రమాణము.

డి) పరికరము ఎంపికకు ముఖ్యమైన ..... పైన ఆధారపడినది.

ఇ) ఎక్కువ విధములుగా పని చేయు పరికరము సామాన్యంగా ఎక్కువ .....,

ఎఫ్) అమ్మకము తర్వాత సర్వీసు తేలిక ..... మరియు ..... ద్రవిస్తుంది.

2. ఈ క్రింద ఇచ్చిన ప్రకటనలలో ఏది అవును (T) / కాదు (F) చెప్పుము. మీ సమాధానానికి వివరణ ఇవ్వండి.

ఎ) ఎలక్ట్రికల్ పరికరాలు మాత్రమే శ్రమని తగ్గిస్తాయి.

.....

బి) ఎలక్ట్రికల్ కాని పరికరాలు చేతితో నడుపబడతాయి.

.....

సి) ప్రామాణీకరణ ఉత్పాదనలు భద్రతను, మన్నికను ధృవ పరుస్తాయి.

.....

డి) ఐఎస్ఐ మార్కు అన్ని ఎలక్ట్రికల్ పరికరాలకు ఇవ్వబడుతుంది.

.....

ఇ) ఖరీదైన పరికరాలు చౌకబారు పరికరాల కన్నా ఎక్కువగా కుటుంబ అవసరాలను తీరుస్తాయి.

.....

కృత్యము (Activity) 16.1 :

ఒక ఎలక్ట్రానిక్ మరియు ఎలక్ట్రికల్ వస్తువుల షాప్‌కు వెళ్లి ఈ క్రింది వివరాలు రిఫ్రిజిరేటర్ మరియు టెలివిజన్ గురించి తెలుసుకోండి. ఈ క్రిందివి రాయండి.

వివరాలు	రెఫ్రిజిరేటర్	టెలివిజన్
– బ్రాండ్‌లు, మోడల్స్ (పరిమాణము మరియు గుణాలు)		
– ధర		
– అమ్మకం తర్వాత సర్వీసు		
– గ్యారెంటీ		

16.3 ఇంటిలో పరికరాలను సరిగ్గా ఎలా వాడాలి (Correct use of Household Equipments)

ఒక వస్తువు యొక్క ఉపయోగం ప్రతి ఒక్కరికి ఎలాంటి సందేహం లేకుండా మరియు కాలం, శక్తి, పనివారితో రక్షించుకుంటూ అదే సమయంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొని మనం వాటిని ఉపయోగించనపుడు జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. అది మనకు ఇబ్బంది కలిగించకుండా ఆ వస్తువుతో సహాయం పొందవచ్చు.

జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఏమిటో మీరు చెప్పగలరా? ఎందుకంటే మనం అజాగ్రత్తగా ఉంటే భయంకరమైన ప్రమాదాలు జరుగుటకు అవకాశం ఉండవచ్చు. కొన్ని సార్లు మన జీవితాన్ని కోల్పోవలసి ఉంటుంది.

మనం పరికరాలను వాడేటప్పుడు గుర్తుంచుకోవలసిన కొన్ని విషయాలను చూద్దాము.

i) పరికరాలతో పాటు ఇచ్చిన విషయాలను బాగా చదివి వాటిని గట్టిగా అనుకరించాలి.

ii) మనము వైర్ ప్లగ్ అన్ని కూడా ఎలక్ట్రికల్ పరికరాలలో లీకేజీ లేకుండా ఉన్నాయా.. లేవా చూసుకోవాలి. మనము వస్తువులను వాడిన తరువాత ప్లగ్‌ని తీసివేసి కరెంట్ సప్లై లేకుండా చూసుకోవాలి.

అన్ని ఎలక్ట్రికల్ వస్తువులను నీళ్ల పంపులకు దగ్గరగా ఉంచకూడదు. మరియు వాటిని నీటితో కడగకూడదు. వాళ్లు మనకిచ్చిన సమాచారంలో ఉంటే తప్ప.

మీరు చెప్పగలరా ఎందుకనో?

అవును.. మీకిది షాక్‌ను ఇవ్వవచ్చు.

16.4 సంరక్షణ మరియు నిర్వహించుట (Care and Maintenance)

i) తడి చేతులతో కాని, కాళ్ళతో కాని ఏ ఎలక్ట్రికల్ వస్తువులను తాకరాదు.

ii) మనకు ఏ కరెంటు వస్తువుతోనైనా కొంచెం షాక్ కొట్టినా.. వాటిని బాగు చేయించేవరకు మరల వాడకూడదు.

iii) మనం ప్లగ్‌ని స్విచ్ బోర్డులో పెట్టినప్పుడు ఆ వైర్ మనం నడిచేటప్పుడు కాళ్లకు అడ్డు రాకుండా చూసుకోవాలి. ఎందుకో మీరు చెప్పగలరా? అవును, మనము కాలికి తగిలి చుట్టుకొని పడిపోతాము.

మనం ప్లగ్ సాకెట్‌లో గట్టిగా దూరినదో లేదో చూసుకుని మరియు త్రీ పిన్ ప్లగ్ వైర్ గట్టిగా ఉన్నదో లేదో చూసుకోవాలి.

ప్రధానమైన కరెంట్ బోర్డు దగ్గర సరైన ఫ్యూజులు పెట్టారో లేదో చెక్ చేసుకోవాలి. లేకపోతే షార్ట్ సర్క్యూట్ జరిగినప్పుడు చిన్న మంట వచ్చే ప్రమాదం ఉన్నది. ఏదైనా ఇంటిలో కరెంట్ వస్తువులకు తప్పు కనెక్షన్ ఇచ్చినపుడు ఫ్యూజ్ పోతుంది. మనం కరెంట్ వస్తువుకు ఎలక్ట్రిక్ కనెక్షన్ ఇచ్చినపుడు చిన్న సర్క్యూట్ బ్రేకర్‌కి కనెక్షన్ ఇవ్వాలి. దీని వలన కరెంట్ సప్లైలో ఎక్కువ, తక్కువ అయినప్పుడు ఎం.సీ.బీ వస్తువుకు కరెంట్ వెళ్లకుండా ఆపివేస్తుంది.

సింథటిక్ చీరలను వంటింట్లో పనిచేసేటప్పుడు వాడకూడదు. ఎందుకు ముఖ్యమైనదంటే నైలాన్ చీరలకు త్వరగా నిప్పు అంటుకుని, కరిగి చర్మానికి అంటుకుని పెద్ద పుండ్లు అవుతాయి.

చెక్క హ్యాండిల్స్‌తో ఉన్న గిన్నెలను వాడాలి. ఒకవేళ హ్యాండిల్స్ లేకపోతే గిన్నెలను పొయ్యి మీద నుంచి దింపడానికి బట్టలు కాని, పటకారు గానీ వాడుకోవాలి. ఎప్పుడూ చున్నీలను కానీ, చీర కొంగులను కానీ వాడరాదు. ఇంటిలోని వస్తువులను వాడుకున్న తర్వాత శుభ్రం చేసుకోవాలి. వస్తువుల యొక్క బయటి భాగాన్ని దుమ్ము, గ్రీజులాంటివి చేరకుండా బట్ట పెట్టి తుడుచుకోవాలి. కిరోసిన్ పొయ్యి ట్యాంక్‌లో కిరోసిన్‌ను 2/3 వంతుకు నింపుకోవాలి ట్యాంక్ పేలి పోకుండా ఉండటానికి. పొయ్యి మీద వంట చేసేటప్పుడు కిరోసిన్ మరల పొయ్యకూడదు. అలాగే జనరేటర్‌లో డీజిల్ అది నడిచేటప్పుడు పోయరాదు. గ్యాస్ పొయ్యి యొక్క రబ్బర్ ట్యూబ్‌కి పగులు ఉంటే వెంటనే తీసివేయాలి. అరిగిపోయి, కట్ అయిన వైర్లను వెంటనే తీసివేయాలి. అలాగే ప్రెషర్ కుక్కర్‌కి గ్యాస్కెట్‌ను కూడా అది టైట్, లూస్‌గా ఉన్నా తీసివేయాలి. గ్యాస్ లీక్ అవ్వకుండా చూసుకోవడానికి నాబ్‌ను కూడా వాడుకోనప్పుడు కట్టివేయాలి.

షార్ప్ చివర్లు ఉన్న వస్తువులను జాగ్రత్త చేయాలి. అలా చేస్తే దాని వలన ఏ ప్రమాదం ఉండదు. ఉదాహరణకు చాకుని నిలువుగా పెట్టి దాని షార్ప్ భాగము నేలకు హ్యాండిల్ ఉన్న భాగము పైకి ఉంటే మనము చాకు తీసుకునేటప్పుడు మొదటగా చెయ్యి హ్యాండిల్‌కు తగులుతుంది. ఎప్పుడు కూడా ప్రెషర్ కుక్కర్ పైపుని శుభ్రంగా ఉంచాలి. దాని నుండి ఆవిరి ఎలాంటి అవరోదాలు లేకుండా బయటకు వెళుతుంది. ప్రెషర్ కుక్కర్‌లోని ఆవిరి బయటకు పోయే వరకు వెయిట్‌ను మూత నుండి తీయకూడదు. కుక్కర్ మీద ఇష్ అనే శబ్ధం పోయే వరకు మూత తెరవకూడదు. నాన్‌స్టిక్ గిన్నెలు వాడేటప్పుడు స్టీలు గరిటెలను, అట్లకాడలను వాడకూడదు. అలా వాడితే నాన్‌స్టిక్ మీద ఉన్న పూత పోతుంది. అదే కారణం వలన శుభ్రం చేసేటప్పుడు, స్టీలు పీచులను వాడకూడదు. కుట్టుమిషన్‌ని మృదువుగా నడపటానికి ఆయిల్‌తో రోజూ క్లీన్ చెయ్యాలి.

మైక్రోవేవ్ అవెన్‌ను ఉపయోగించే వారు స్టీల్ గిన్నెలని, ప్లాస్టిక్ గిన్నెలని వాడరాదు. మైక్రో వేవ్‌లో వాడే గిన్నెలను మాత్రమే వాడవలెను. ప్రతి ఒక్క వస్తువును ఉపయోగించేటప్పుడు ఈ విషయాలను వాడుకలో శ్రద్ధగా పాటించవలెను

పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు 16.2

ఖాళీలను సరైన మాటలతో క్రింద ఇచ్చిన జాబితా నుండి పూర్తి చేయండి.

తీగ, మైక్రోఓవెన్, సింథటిక్, ప్లగ్, ఎం.సి.బి / ఫ్యూజ్, ప్రమాదాలు, వెంట్ గొట్టం, వేడి.

1. అజాగ్రత్తతో గృహ పరికరాలను వాడితే సీరియస్ ..... అవ్వవచ్చు.
2. విద్యుత్తు పరికరం శుభ్రపరిచేటప్పుడు స్విచ్ బోర్డు నుంచి ..... తీసివేయాలి.
3. ఒక ..... ఎలక్ట్రికల్ మెయిన్ పాయింట్ నుంచి సర్క్యూట్ బ్రేక్ అయి పవర్ సప్లై ఆపివేస్తుంది
4. .....బట్టలు వంటగదిలో పనిచేసేటప్పుడు వాడకూడదు.

5. ప్రెషర్ కుక్కర్ ..... ను ఫ్రీగా, శుభ్రంగా ఆవిరి పోవడానికి వీలుగా ఉంచండి.

6. .....లో వంట చేసేటప్పుడు లోహపు గిన్నెలను వాడకూడదు.

16.5 ఇంధనము, విద్యుత్తు మరియు నీరు పొదుపు (Conservation of Fuel, Electricity and Water)

ఇంతవరకు మీరు గృహోపకరణాలు మరియు వాటి వాడుక, ఎలా ఎన్నుకోవాలో నేర్చుకున్నారు. ఇప్పుడు మీరు ముఖ్యమైన వనరులైన విద్యుత్తు, ఇంధనము మరియు నీరు పొదుపు చేసుకోవటం గురించి తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే వాటి సరఫరా తక్కువ అయినందువలన.

మనము వాటిని పొదుపు చేసుకోవలసిన అవసరం ఎందుకంటే అవి అయిపోకుండా ఉండి భవిష్యత్తులో కూడా అందుబాటులో ఉండాలని. ఈ విధంగా మనము డబ్బును ఆదా చేయవచ్చు. అది ఎలా చెయ్యాలో మనము చూద్దాం.

1. ఇంధనము (Fuel) :

మీరు ఇంధనాలైన గ్యాస్, కిరోసిన్, కలప ఇంటిలో వాడేవి ఆదా చేయాలి. ఇది ఎలా చెయ్యాలి?

క్రింద ఇచ్చిన చిన్న కిటుకులను పాటించండి.

i) రోజూ పొయ్యి బర్నర్లను శుభ్రం చేసుకోవాలి (గ్యాస్, ప్రెషర్, వత్తి)

ii) మనము వంట చేసే ముందు గడ్డ కట్టిన పదార్థాలు గది ఉష్ణోగ్రతకు రావాలి. అప్పుడు తక్కువ ఇంధనము పడుతుంది.

iii) వండబోయే ముందు అపర ధాన్యాలు, పప్పులు, బియ్యం కాసేపు నానబెట్టాలి.

iv) ఎప్పుడూ కూడా విడి గిన్నెలో కాకుండా ప్రెజర్ కుక్కర్‌ను వాడితే తక్కువ ఇంధనం పడుతుంది. సాధ్యమైనంత వరకు విడివిడి గిన్నెలను ఉపయోగించి పప్పు, అన్నము, కూరగాయలను వండటానికి ప్రయత్నించాలి.

v) మీరు కుక్కర్ వాడితే ఒక విజిల్ వచ్చిన తర్వాత మంట తగ్గించు కోవాలి.

vi) వండేటప్పుడు పాన్ మీద మూత ఉంచుకోవాలి.

vii) వండిన వేడి ఆహారమును రిఫ్రిజిరేటర్‌లో పెట్టే ముందు గది ఉష్ణోగ్రతలో ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి.

viii) ఇంధనమును పొదుపు చేసుకోవాలంటే సోలార్ కుక్కర్‌ను వాడాలి.

కృత్యము (Activity) 16.2 :

250 గ్రాముల పప్పు నానపెట్టి ప్రెజర్ కుక్కర్‌లో వండాలి. అదే పుప్పును నానపెట్టకుండా కుక్కర్‌లో వండాలి. నానపెట్టిన పుప్పు ఉడకటానికి ఎంత సమయం పడుతుందో, నానపెట్టని పప్పుకు ఎంత సమయం పడుతుందో పోల్చి చూసుకోవాలి.

విద్యుత్తు (Electricity) :

మీకు తెలుసా. వెలుతురు అనేది చాలా ముఖ్యమైనది వస్తువులను క్లియర్‌గా చూడటానికి అని?

వెలుతురనేది ప్రకృతి సిద్ధముగా సూర్యుడి నుండి వస్తుంది.

కృత్రిమమైనది కూడా బల్బులు, ట్యూబుల ద్వారా. ఎలక్ట్రిసిటి అనేది శక్తి. ఇది ఇళ్లల్లో రెండు రకాలుగా వాడతాము.

i) వేడిని, వెలుతురును పుట్టించడానికి ఇస్త్రీ పెట్టె, టోస్టర్, ఇమ్మర్షన్‌రాడ్, వెలుతురునిచ్చే బల్బులు మొదలైనవి.

ii) మోటర్‌ని కదిలేటట్టు చేయటానికి, మరియు తిరిగే మిషన్లు, ఫ్యాన్‌లు, ఫ్రిజ్, మిక్సీ, ప్రింటర్ మొదలైనవి.

ఈరోజుల్లో మనం వాడే విద్యుత్తు ఎక్కువ ఖర్చుతోకూడి ఉన్నది. అందుకని మనం ఇంటిలో చాల జాగ్రత్తగా వాడాలి. మనం చిన్న చిన్న జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే ఇంధనమును పొదుపు చెయ్యవచ్చు.

i) ఫ్రిజ్ తలుపు మాటిమాటికి తియ్యకూడదు. ముందుగా మనం ప్లాన్ చేసుకుని మనకు కావాల్సిన వస్తువులను ఒక్కసారిగా ఫ్రిజ్ నుండి తీసుకోవాలి.

ii) రూములో నుండి వెళ్లిపోయేటప్పుడు అన్నిలైట్లు, ఫ్యాన్‌లు తీసివేయాలి.

iii) తక్కువ వాట్స్ ట్యూబ్‌లైట్లు మరియు మాములు లైట్లు బాత్‌రూంలో, టాయ్‌లెట్‌లో, గార్డెన్‌లో పెట్టుకోవాలి.

iv) గ్రైండర్, గీజర్, వాషింగ్ మెషిన్స్, మిక్సిని తక్కువ ఉపయోగించాలి.

v) కరెంట్ వస్తువులను మంచి పని చేసే స్థితిలో ఉంచుకోవాలి. ఏదన్నా ఒకభాగం పాడయితే దాన్ని వెంటనే బాగు చేసుకోవాలి.

vi) ఒకవేళ మనము సోలార్ వస్తువులను ఎక్కువగా వాడితే (లాంతరు, కుక్కర్) నీళ్ళు కాచుకునే హీటర్ కరెంట్‌ను ఆదా చేసుకోవచ్చు.

vii) ట్యూబ్‌లైట్లను, ఫ్లోరసెంట్ దీపాలను మామూలు దీపాలకన్నా ఎక్కువ వాడాలి.

నూతన ఇల్లు నందు (గృహం) టెలివిజన్, టెలిఫోన్, కంప్యూటర్లు, ఫాక్స్ మెషిన్లు, ఆన్సరింగ్ మెషిన్లు, మ్యూజిక్ సిస్టమ్స్ మొదలైనవి కలిగి ఉంటుంది.

మనము వాటిని జాగ్రత్తగా వాడుతూ, తప్పుగా వాడకుండా వాటిని నడపడంలో ఖర్చును తగ్గించాలి. ఉదాహరణకు టెలివిజన్ రోజల్లా వాడితే విద్యుత్తు ఖర్చు ఎక్కువవుతుంది. అది శబ్ధం చేసి ఇతరులకు ఇబ్బంది కలగనట్లుగా మనం చూడాలి.

కృత్యము (Activity) 16.3 :

పైన చెప్పిన సూత్రాలను పాటించి ఇంటిలో ఒక నెల కరెంట్‌ను పొదుపు చేయటానికి ప్రయత్నించండి.

i) ఈ నెల కరెంట్ బిల్ పోయిన నెల కరెంట్ బిల్‌తో పోల్చి చూసుకోవాలి.

ii) మీ వనరులను ఆదా చేసుకునేందుకు అటువంటి ఇతర పొదుపు మార్గాలను చూసుకోవాలి.

నీరు (Water) :

ఈ రోజుల్లో నీటి కొరత గురించి అందరికీ పరిచయమే. ఒక చుక్క నీరు కూడా వృధా చేయకుండా చూసుకోవటం అవసరం. మీకు దీన్ని ఎలా చెయ్యాలో తెలుసా?

అవును. నీటిని పొదుపు చేయటానికి ఎన్నో మార్గాలున్నాయి. క్రింద ఇచ్చిన పటము చూడండి.

ఇది ప్రతి పనికి నీరు ఎంతపడుతుందో స్పష్టం చేస్తుంది.

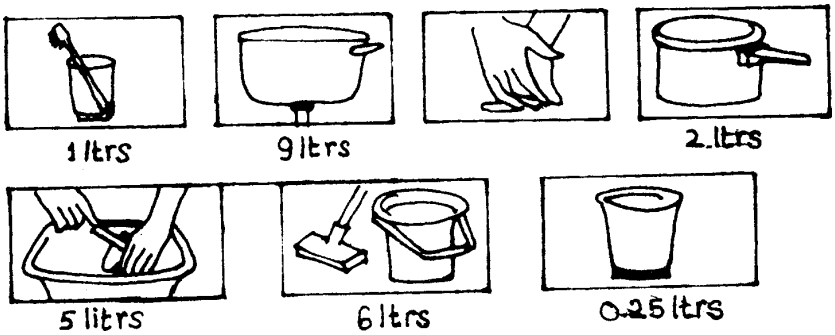

పటం 16.3

నీరు పొదుపు చేయటానికి కొన్ని మార్గాలు ఇవ్వబడినాయి.

i) బట్టలుతికిన నీరుతో ఇంటిలోని గచ్చుని శుభ్రం చేసుకోవచ్చును, ముఖ్యంగా మెట్లు, వరండా.
ii) పళ్ళు, కూరగాయాలు కడిగిన నీరు తోటలోని మొక్కలలో పోయవచ్చు.
iii) షవర్‌తో స్నానం చేసే దానికన్నా, బకెట్‌లో నీరు పట్టుకుంటే ఎక్కువ నీరు పొదుపు చెయ్యవచ్చు.
iv) మనము పళ్ళు తోముకునేటప్పుడు మగ్‌తో నీరు పట్టుకుంటే పంపు వదిలిన నీరు వాడినదాని కన్నా ఎక్కువ నీరు పొదుపు చేయవచ్చు.
v) బకెట్, మగ్‌తో మొక్కలకు నీరు పోయటం, మరియు కారుని కడగడం చేస్తే పైపుతో పోసే దాని కన్నా తక్కువ నీరు ఖర్చవుతాయి.
vi) కూలర్‌లో నీరు పోసేటప్పుడు అక్కడే నిలుచుని పొయ్యాలి. లేకపోతే నీరు పొర్లి పోతాయి.

ఇంతకన్నా ఎక్కువ పద్ధతులు మీరు ఆలోచించగలరా?

ఈ పథకములన్ని ప్రయత్నించి చూస్తే దాన్ని అమలు చేసి చూస్తే నీరు పొదుపు చేయవచ్చు.

మీ స్నేహితులతో, పక్కవారితో ఈ అంశాలను పంచుకోవచ్చు.

కృత్యము (Activity) 16.4 :

ఒక్క రోజులో మీ కుటుంబానికి కావాల్సిన నీరు లెక్కపెట్టండి. తర్వాత రోజున బట్టలు శుభ్రం చేసిన/ ఉతికిన నీరు పారపోయవద్దు. ఆ నీళ్లతో ఇల్లు తుడుచుకుని కారుని కడుక్కోవచ్చు. ఇంక వేరుగా ఏమైనా పద్ధతులుంటే వాటిని ఉపయోగించుకోవాలి. మీరు ఈ విధంగా చేసి ఒక వారానికి కాని ఒక నెలకు కాని ఎంత నీరు పొదుపు చేయగలిగినారో అంచనా వేయండి.

పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు 16.3

1. ఇంటిలో ఎలక్ట్రిసిటీ పొదుపు చేయటమంటే నీవు ఏమి అర్థం చేసుకున్నావు? ఉదాహరణలతో వివరించు.

   ....

   ....

2. ఇంటిలో ఇంధనం పొదుపు చేయటానికి 4 పాయింట్లు నీదృష్టిలోకి వచ్చినవి చెప్పండి.

   ....

   ....

3. క్రింద ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లకు అవును-కాదు తెలుపండి. నీ సమాధానానికి వివరణ ఇవ్వండి.

   ఎ) స్టౌ బర్నర్ తరచు శుభ్రపరచనవసరం లేదు.

   ....

   ....

   బి) ఎక్కువ మంట మీద పెట్టిన ప్రెషర్ కుక్కర్ వేసిన కూతలు త్వరగా వండటాన్ని సూచిస్తుంది.

   ....

   ....

   సి) ట్యూబ్‌లైట్లు మరియు సిఎఫ్ఎల్స్ తక్కువ ఎలక్ట్రిసిటీ తీసుకుంటాయి.

   ....

   ....

   డి) పళ్ళు తోముకునేటప్పుడు టాప్‌ని తిప్పి (ఆన్‌చేసి) ఉంచండి.

   ....

   ....

   ఇ) పాన్‌లో వంట చేసేటప్పుడు మూత పెట్టవద్దు.

   ....

   ....

   ఎఫ్) బకెట్‌లో పట్టిన నీటితో కారు కడిగితే నీటి పొదుపు జరుగుతుంది.

   ....

   ....

16.6 మీరు ఇంతవరకు నేర్చుకున్న విషయాలు (What you have Learnt)

మీరు తేలిగ్గా గుర్తుంచుకోటానికి, పాఠంలోని ముఖ్య అంశాలు:

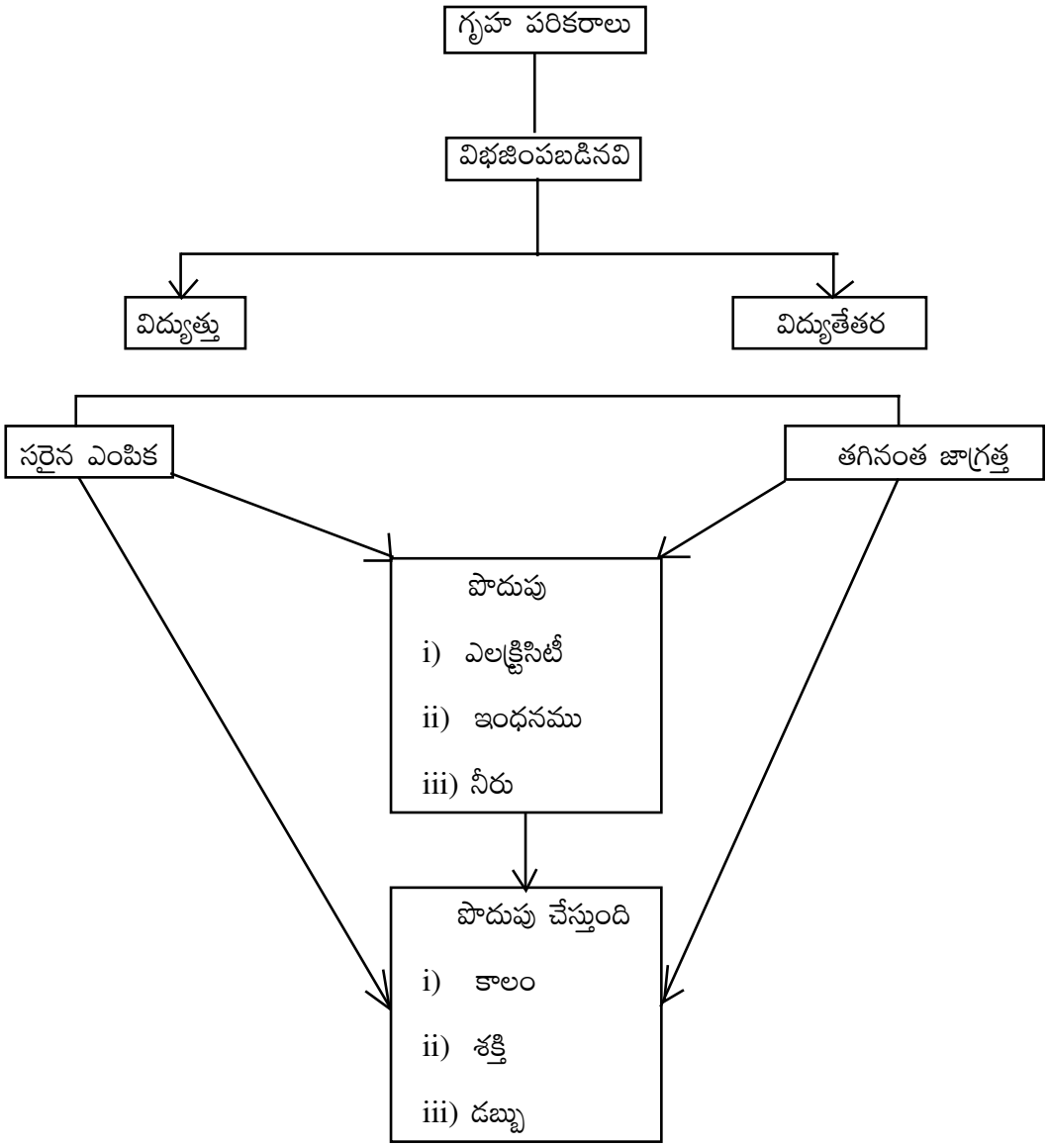

పాఠ్యానంతర ప్రశ్నలు (Terminal Exercises)

1. "శ్రమను తగ్గించే పనిముట్టు" నిర్వచించుము.
2. మీరు ఇంటి దగ్గర విద్యుత్తు పరికరాలు వాడేటప్పుడు గుర్తుంచుకొనే అంశాలు తెలుపండి.
3. "గ్రామీణ్ షీతల్" అంటే ఏమిటి? దాని ఉపయోగమును చర్చించుము.
4. గృహోపకరణాలను ఎన్నుకునేటప్పుడు దృష్టిలో ఉంచుకోవాల్సిన ఐదు అంశాల్ని వ్రాయండి.

5. గృహోపకరణాల పట్ల సరైన శ్రద్ధ, పోషణకు తీసుకోవలసిన నాలుగు అంశాలు చెప్పండి?

6. క్రింద ఇచ్చిన ఏ పనులు అపాయకరమైనవి, ఎందుకని?

ఎ) వంట గదిలో పని చేసేటప్పుడు నైలాన్ బట్టలు ధరించడం.

బి) స్టౌ గాని జనరేటర్ గాని నడుస్తున్నప్పుడు ఇంధనాన్ని నింపటం

సి) గ్యాస్ స్టౌని, గ్యాస్ సిలిండర్‌ని కలుపుటకు పగిలిన ట్యూబ్‌తో కనెక్షన్ ఇవ్వటం.

డి) నాన్ – స్టిక్ పాన్‌లను శుభ్రపరిచేటప్పుడు నైలాన్ బ్రష్‌లు వాడటం

ఇ) వెయిట్ తీసివేసి ప్రెజర్ కుక్కర్‌లోని స్టీమును బలవంతంగా బయటకు పంపటం.

ఎఫ్) ఎలక్ట్రికల్ పరికరాల్ని ముట్టుకునే ముందు ప్లగ్‌ను తీసివేయటం.

జి) ఎలక్ట్రికల్ పరికరాల్ని తడి చేతులతో నడపటం.

పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలకు జవాబులు (Answers to Intext Questions)

16.1 1. ఎ. విద్యుత్తు, విద్యుదేతర పరికరాలు బి. పనితనము, సంరక్షణ

సి. గ్యారంటీ డి. అవసరం

ఇ. ఖరీదు ఎఫ్. మరమ్మత్తు, మార్పిడి

2. ఎ. కాదు బి. అవును సి. అవును డి. అవును ఇ. కాదు

16.2 1. ప్రమాదాలు 2. ప్లగ్

2. ఎమ్‌సిబి/ఫ్యూజు 4. సింథటిక్

5. వెంట్ గొట్టము 6. మైక్రోవేవ్ అవెన్

16.3 1. పాఠం చూడండి

2. పాఠం చూడండి

3. ఎ. కాదు బి. కాదు సి. అవును డి. కాదు ఇ. కాదు ఎఫ్. అవును

పాఠ్యానంతర ప్రశ్నలకు సమాధానాలు (Answers to Terminal Exercises)

1–5 కి పాఠం చూడండి.

6. అపాయకరమైన పనులు ఎ, బి, సి, డి, ఇ, యఫ్, జి (కారణాలకు పాఠం చూడండి).

అధిక సమాచారానికి

http://dbs.extension.iastate.edu/answers/projects/answerline/questions/household equipment.html